

#Escoltemelpati

1. Descripció de l'experiència

Motius que han generat el canvi:

L'Escola Josep M. Jujol està instal·lada a l'edifici de l'antiga fàbrica de claus Tallers Manyach, obra catalogada de l'arquitecte modernista que porta el nom del centre. La nau de l'antiga fàbrica es va transformar l'any 1984 en l'actual pati cobert de l'escola, on avui en dia s'hi aprèn, s'hi juga, s'hi discuteix, s'hi riu i s'hi crida. Sobretot, un pati on també s'hi crida. Aquest estat d'eufòria acústica exagerada va ser la llavor d'una gran oportunitat per repensar entre tots el singular pati de l'escola. Amb l'objectiu de millorar l'atmosfera acústica del pati s'hi va sumar ràpidament l'oportunitat de crear una comunitat educativa més forta i que s'entusiasmés en un projecte comú. D'aquí va néixer l'Escoltem el pati.

El projecte parteix de la consciència d'algunes alertes que des de l'inici dificulten el procés: la catalogació patrimonial de l'edifici, la falta de recursos econòmics i la dimensió i diversitat sociocultural de l'escola. No obstant això, preferim entendre aquestes alertes com a reptes i engegar un projecte capaç d'aglutinar a tota la comunitat educativa per trobar solucions, un projecte que arribarà fins a on siguem capaços de portar-lo, però que segur ens aportarà un aprenentatge més que interessant.

Context del centre: L'escola Josep Maria Jujol és una escola de doble línia amb un grup extraordinari a 1r que atén a 467 alumnes des de P-3 a 6è de Primària integrant unes 380 famílies. Està ubicada i arrelada al barri de Gràcia dins d'un context molt divers tant de famílies com d'interessos. Amb els anys i amb la col·laboració de tota la comunitat educativa hem aconseguit unir esforços per tal de fer del Jujol una escola amable, estable i amb molta motivació per aconseguir la millora no solament dels resultats acadèmics sinó també del desenvolupament de valors individuals humans i socials en el nostre alumnat amb un alt nivell de satisfacció per part de tots els membres implicats.

Accions: El projecte s'ha desenvolupat en 3 fases durant el curs 2014-2015: conèixer, dissenyar i construir. Des de l'escola s'ha treballat el so, el medi ambient, materials reciclables i absorbents, usos, el pati somniat, el pati possible... Des dels monitors s'han treballat noves organitzacions de jocs en funció del so. Des de les famílies, s'ha analitzat la informació i s'ha treballat cada fase en un ambient festiu i de col·lectivitat. Des del projecte Sssplau s'han vingut a fer xerrades i tallers als

nens i posteriorment s'ha fet un projecte de millora acústica. Des del programa Escoles+Sostenibles de l'Agenda 21 s'ha construït un hort vertical del qual ja hem menjat maduixes.

Resultats: A partir de tot aquest coneixement, el pati, s'ha imaginat, dissenyat i finalment construït per tota la comunitat educativa. Finalment el 23 de maig es va convertir en un dia màgic, on més de 200 persones van fer realitat el pati somiat que els nostres fills i filles, mestres i monitors havien dissenyat. Un rocòdrom, unes banderoles absorbents, unes grades, uns jocs dibuixats, una pista d'atletisme, una pissarra gegant... En definitiva, s'ha aconseguit millorar notablement l'acústica del pati cobert i enfortir la comunitat educativa del centre.

2. Què hem après amb l'experiència?

El projecte d'enguany ha unit alumnes, mestres i famílies amb un objectiu comú i això ha estat el més gratificant de tot. Durant aquests mesos i després de parlar-ne molt, hem tingut idees genials de com ens agradaria que fos el nostre pati i hem somiat, ens hem imaginat mil coses possibles i mil d'impossibles... I moltes s'han dut a terme! I amb tot això, la transformació del nostre lloc d'esbarjo s'ha produït, i ara és un lloc més acolorit i més verd, un espai més nostre que mai, original i fresc. Ens ha permès reflexionar junts i escoltar als altres. Hem après a pensar en clau comuna, a pensar en un bé comú que cal fer-lo entre tots. Els treballs fets ens han fet adonar de la necessitat de noves mirades per modificar i construir espais a l'escola. Amb aquest projecte hem après també a consensuar entre tots: hem hagut d'escoltar-nos i pactar successivament tots els passos, hem après a acceptar el consens i això ha fet que puguem aprendre més dels altres. Hem pogut negociar, expressar-nos, valorar les altres opinions i concretar idees entre tots. Durant l'anàlisi de la pluja d'idees ens vam adonar dels nostres límits també. Calia tocar de peus a terra i prendre consciència del que era possible i del que no. Ens hem sorprès a nosaltres mateixos de com intentant solucionar un problema específic (en aquest cas el del soroll al pati) hem arribat a dissenyar un pati molt millor per a tots. Participant en els processos de canvi del nostre pati hem après a participar de manera directa en el nostre entorn més proper.

3. Quins canvis pedagògics i d'aprenentatge han suposat el canvi d'espai?

Fins al moment, els nens s'han estat autogestionant a l'hora del pati mentre professors i monitors estan en una etapa d'observació per analitzar quins noves dinàmiques i usos s'estan donant. La primera conclusió que ens transmeten és que, gràcies a la més àmplia oferta d'espais i elements nous per jugar, surten al pati amb molt entusiasme i se'ls passa volant el temps d'esbarjo. Les cues per utilitzar el rocòdrom estan resultant un exercici de paciència, estan aprenent a

esperar i formulant les seves pròpies normes per als torns. La pissarra l'estan utilitzant molt per fer dibuixos col·lectius. El twistter i els jocs pintats al terra també tenen els seus adeptes, tot i que encara es genera una mica d'embolic entre els qui volen usar les pistes d'atletisme i travessen altres espais de joc. A les graderies de pneumàtics (que tant treball ens van donar!!!) li estan donant múltiples usos: per grimpar, saltar, asseure's... fins i tot s'estan usant molt els pneumàtics pintats que es van deixar apilats com a rodes, principalment els més petits.

4. Des d'on s'ha liderat el canvi?

Al llarg del relat s'intercalen les veus del grup motor (pares i mares que van impulsar la idea des de l'inici) i la comissió de professorat, a fi de fer notar tan que el projecte va ser dissenyat i dut a terme des de les famílies, com de l'experiència que ha significat per a l'escola.

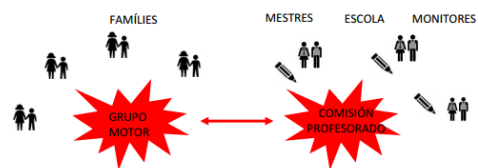
El grup motor va establir sessions de treball obertes quinzenals, que es van anunciant a través del blog i els altres canals de comunicació amb les famílies. A l'escola es va formar una comissió de professorat específica per al projecte, amb dos representants de cada cicle (infantil, inicial, mitjà i superior) que es reunien també de forma quinzenal, pactant, en moments específics, sessions de treball conjunt (grup motor-comissió professorat) a la qual també es van incorporar els monitors.

5. Com ha estat la participació de la comunitat educativa?

El projecte ha volgut incloure des del principi a tots els agents vinculats amb l'escola, des dels nens, mestres i monitors fins a les famílies, i entitats de l'Ajuntament que poguessin complementar aquesta millora. L'escola va respondre amb molt entusiasme afrontant des de l'inici d'aquest curs el repte d'Escoltem el pati com a projecte monogràfic per a tots els cicles.

Al llarg del projecte s'ha comptat amb l'assessorament tècnic de Escoles+Sostenibles i el Programa Sssplau promogut per l'Ajuntament.

Hem contactat amb l'Escola Viver Castell de Sant Foix (centre educatiu públic d'educació especial, de l'ajuntament de Barcelona, gestionat pel consorci de Barcelona) amb els qui es planificarà el manteniment de les zones verdes.

6. Per a més informació sobre l'experiència

Escola Josep Maria Jujol, Riera de Sant Miquel 41-45, 08006 Barcelona

93 218 08 90

a8042780@xtec.cat

Web del centre: <http://www.xtec.cat/centres/a8042780/>

Memòria del projecte

<https://escoltemelpati.files.wordpress.com/2015/11/memoria-escoltem-el-pati-copia.pdf>

Presentació de les tasques de planificació del projecte "Plantem el pati"

<https://escoltemelpati.wordpress.com/2016/02/02/com-planifiquem-plantem-el-pati/>

"Padres, alumnos y profesores se unen para silenciar un patio" El Periódico

<http://www.elperiodico.com/es/noticias/gracia/padres-alumnos-profesores-unen-para-silenciar-patio-3986253>

Recull amb imatges del procés de remodelació del pati

<https://www.youtube.com/watch?v=hBE-5XCl3Kc>

